

Hvordan er Stillingen nu efter Valget for disse to Partier, det konservative Folkeparti og Erhvervspartiet, hvad har Vælgerne sagt overfor dem? Ja, i 1920 mødte disse to Partier med 244 000 Stemmer, i 1924 møder de med 245 000, altsaa deres Vælgertal er steget med 1 000 Stemmer, en Stigning, der er alt for lille i Forhold til den samlede Stigning i Vælgertal. Den Paa-stand, der har været fremme, at Vælgerne har givet Tilslutning til Guldoldvejen derved, at de Konservatives Stemmetal er steget stærkt, tror jeg derfor slet ikke holder Stik. Deres Vælgertal er sammen med Vælgerne i Erhvervspartiet, som stod nogenlunde paa samme Standpunkt siden sidst, steget med 1 000 Stemmer, medens de Partier — de Radikale og Socialdemokraterne —, som klart og tydeligt har sagt: vi vil ikke gaa Toldvejen —, er vokset med 100 000 Stemmer. Det vaklende Parti, Venstrepatriet, der i Almindelighed ikke vilde gaa Toldvejen, men til Tider dog gjorde Skridtet, er gaaet stærkt tilbage. Det forekommer mig derfor ganske ejendommeligt, at vi nu, naar vi skal diskutere, hvilken Vej vi skal slaa ind paa for at ophjælpe Valutaen, ser, at det konservative Folkeparti, skønt Vælgerne har udtalt sig med en saa mægtig Majoritet *mod* Toldvejen, dog fremsætter sit Guldoldlovsforslag.

Den samme Afstemning paa Valgdagen tager ogsaa Afstand fra de fantastiske Forsøg paa straks at indføre en Guldindløselighed — der er slet ingen Tvivl efter Tallene, jeg behøver ikke at fortsætte med at nævne dem. De viser paa den anden Side, at vi skal indføre en Guldindløselighed i samme Øjeblik, vi har Sikkerhed for ad andre Veje end ved selve Guldindløseligheden at kunne sikre Valutaen mod yderligere Fald. Vælgernes store Flertal har altsaa sagt: Vi vil ikke Toldvejen. Og naar vi saa spørger: Hvilken Vej skal vi da gaa? tror jeg, man fortolker Vælgernes Afgørelse af Valutaspørgsmaalet klarest ved at sige: De vil have, at Rigsdagen skal foretage noget effektivt til Stabilisering og eventuel Højnelse af Valutaen, men denne Højnelse, denne Stabilisering, skal foretages saaledes, at det ikke bliver den store, brede Befolkning, den store Gruppe af Forbrugere, Arbejderklassen og ligestillede, der skal betale alle Omkostningerne derved. Effektive Midler, som altsaa ikke betales af disse Grupper, er det, Vælgerne har krævet saa klart som muligt.

Hvem der skal betale Omkostningerne,

er jo altid et saare vanskeligt Spørgsmaal, og jeg maa sige, at den tydeligste og klareste Paavising af, hvordan det gaar, naar Valutaen svinger, har jeg fundet i den sidste Valutakonferences Forhandlinger. Her siges det, at det gaar altid ud over Arbejderklassen; svinger Valutaen nedad, saa stiger Priserne, og Arbejderklassens Lønninger følger ikke med de stigende Priser; svinger Valutaen opad, uden at der er sørget for nogen Art af Beskyttelse for Erhvervene, betyder det Arbejdsløshed i høj Grad, hvilket atter gaar ud over Arbejderklassen. Derfor er Spørgsmaalet tydeligt og klart: Skal Arbejderklassen, skal den brede Befolkning betale Valutasagens Ordning, eller skal den ikke? For mig staar det saaledes, at det Forslag, vi her behandler, er Forslag om en Slags Forbinding af et aabent Saar. Naar vi ikke har aabent Saar, gaar vi i al Almindelighed ikke med Forbinding, men naar vi har et aabent Saar, forbinder vi det for at undgaa, at fremmede Lege-mer kommer ind i Saaret og skaber Forgiftning. Paa samme Maade vil, saa længe Valuta-Saaret er aabent, Foranstaltninger til Sikring for Erhvervene være nødvendige. Men i samme Øjeblik Saaret er lukket, behøves det ikke. Her staar vi netop med en Opfattelse, der er saa afgørende forskellig fra de Konservatives, de ønsker en Forbinding, men ønsker, at denne Forbinding skal vedvare, ogsaa naar Saaret er helet, de ønsker altsaa en vedvarende Toldforhøjelse, ogsaa længe efter, at det aabne Saar er lægt, Ulemperne fjernet. Med andre Ord, det konservative Folkeparti ønsker ligesom Damerne at gaa med Slør og ikke lade den friske Vind blæse paa deres Hud. Men det er dog givet, at naar der ikke er noget Saar, er det bedst, at den friske Vind blæser lige ind i Ansigtet.

Det foreliggende Lovforslag er altsaa som en Slags Forbinding paa det aabne Saar, som Valutamiseren har slaaet, og det bygger paa den i forrige Rigsdags-samling skabte Valutacentral. Denne Valutacentral er jo i de sidste Dage blevet diskuteret ikke saa lidt, og det hævdes, at den blev gennemført paa en ganske ejendommelig Maade, idet det var Oppositionspartierne, der i forrige Samling pressede paa og fik det paagældende Lovforslag gennemført, medens Regeringspartierne i Virkeligheden stod tvivlende, om det nu ogsaa var værd at gennemføre. Men nu har Piben faaet en anden Lyd, nu hedder det, at denne Valutacentral i Virkeligheden